

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 10.1.2017 г.
SWD(2017) 8 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
ОБОБЩЕНИЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНАТА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

придружаващ

Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета
за изменение на Директива 2004/37/ЕО относно защитата на работниците от
рискове, свързани с експозицията на канцерогени или мутагени по време на
работа

{COM(2017) 11 final}
{SWD(2017) 7 final}

Обобщена оценка на въздействието
Оценка на въздействието на бъдещо предложение за изменение на приложенията към директивата за канцерогените и мутагените
А. Необходимост от предприемане на действия
Защо? Какъв е разглежданият проблем?
Експозицията на някои химични агенти на работното място може да предизвика ракови заболявания, които са най-честата причина за смъртните случаи в ЕС, свързани с работата. От 7 до 12 души умират от рак на всеки час в ЕС-28 вследствие на експозиция на канцерогенни вещества на работното място в миналото. С цел да се защитят работниците срещу такива рискове ЕС прие Директивата за канцерогените и мутагените (ДКМ), в която се определят стъпките, които да бъдат предприети за премахване или ограничаване на експозицията на канцерогенни химични агенти, и която включва гранични стойности на професионална експозиция (ГСПЕ). Въпреки това ДКМ трябва да бъде актуализирана. Комисията извърши научна и икономическа оценка на 25 приоритетни химични агента, на които са изложени близо 20 милиона работници в ЕС. От тях 13 агента бяха обхванати в предишно предложение на Комисията (COM(2016) 248) и придружаващата го оценка на въздействието (ОВ) (SWD(2016) 152). При тази допълнителна оценка на въздействието се прилага същата методология и за останалите вещества.
Какво се очаква да бъде постигнато с настоящата инициатива?
Инициативата има три конкретни цели: • по-нататъшно подобряване на защитата от експозиция на химически канцерогени на работното място в Европейския съюз; • повишаване на ефективността на рамката на ЕС чрез нейното актуализиране въз основа на научни познания и опит; • осигуряване на повече яснота, улесняване на прилагането и допринасяне за равни условия на конкуренция за икономическите оператори чрез намаляване на различията между националните нива на защита.
Каква е добавената стойност от действията на равнището на ЕС?
Спазването и прилагането на разпоредбите на ДКМ, и по този начин защитата на работниците, може да се улесни и подобри чрез идентифициране на професионалните канцерогени и включването им в списъка на получените при процеси вещества (ППВ) в приложение I към директивата, както и чрез преразглеждане на съществуващите или определяне на нови ГСПЕ в приложение III към директивата. Чрез осигуряване на подходящи общи определения на ГСПЕ и понижаване на съществуващите национални ГСПЕ и въвеждането на такива, когато не съществуват, действията на ЕС могат да допринесат за по-нататъшното подобряване на минималната основа за защита на всички работници от рискове, свързани с експозиция на канцерогени на работното място. Конкурентните разлики между дружествата, установени в държави членки с различни национални гранични стойности, могат да бъдат намалени чрез определяне на ясни конкретни минимални изисквания за защита на работниците под формата на валидни за целия ЕС гранични стойности за тези агенти. Действията, предприети самостоятелно от държавите членки, не могат да разсеят тези опасения и следователно действие на равнището на ЕС за постигането на тази цел се считат за необходими и в съответствие с член 5, параграф 3 от ДЕС.
Б. Решения
Какви законодателни и незаконодателни варианти на политика бяха разгледани? Има ли предпочетен вариант? Защо?
Бяха набелязани няколко варианта, които бяха отхвърлени за обхванатите канцерогени. Забраната им на работното място бе счетена за прекомерна, а използването на незаконодателни насоки или саморегулирането не биха могли да допринесат в значителна степен за решаването на установените проблеми. Предложенията за законодателни варианти по отношение на седем от общо 12 канцерогена (ГСПЕ в приложение III и/или включване в приложение I) се основават на резултатите от обсъжданията между учени, работодатели, работници и представители на държавите членки. За повечето от канцерогените бяха анализирани също варианти с по-строги и с по-малко строги условия. Избраните варианти се считат за допълващи и в някои случаи имат добавена стойност към съществуващите мерки по REACH. На заинтересованите страни се осигурява правна сигурност най-добре чрез изготвяне на ясен списък на химични агенти в ДКМ заедно с ГСПЕ, което позволява управление на риска от професионална експозиция на химични канцерогени. Що се отнася до останалите пет канцерогена (отработилите газове от дизелови двигатели, прах и дим от обработка на каучук, берилий и неорганични съединения на берилия, 4,4'-Метилен-бис-(2-хлороанилин) (МОСА) и хексахлоробензен), на този етап се изключват действия чрез изменение на ДКМ поради правни

съображения или поради липсата на съгласувана позиция в рамките на Консултативния комитет за безопасност и здраве на работното място.
Кой подкрепя отделните варианти?
Социалните партньори и държавите членки, представени в Консултативния комитет за безопасност и здраве на работното място, подкрепят всички избрани варианти. Като цяло, когато имаше разлики в позициите, работниците настояваха за мерки, осигуряващи по-голяма защита, а работодателите — за по-малко обременяващи мерки. Намерението за включване на отработилите газове от дизелови двигатели и праха и дима от обработка на каучук в списъка на получените при процеси професионални канцерогени не беше напълно одобрено от социалните партньори, в резултат на което на този етап не се предлагат действия по отношение на тези вещества.
В. Въздействие на предпочетения вариант
Какви са ползите от предпочетения вариант (ако има такъв, в противен случай — от основните варианти)?
Ползите от предпочетения вариант на политика ще се изразяват в по-голяма защита за около 4 милиона работници и яснота за работодателите и правоприлагащите органи. Очаква се и допълнително намаляване на случаите на рак и смъртните случаи, свързани с работата, по-малък спад в качеството на живота на работниците и техните семейства и преки и косвени икономии на индивидуални здравни разходи. Системите за социална сигурност ще извлекат ползи от намаляването на разходите за лечение на ракови заболявания, както и от по-малките разходи за свързаната с тях неактивност/ранно пенсиониране и компенсация за професионални заболявания. Работодателите ще могат да получат полза от по-ниския брой случаи на отсъствия от работа и намалена производителност. Изследване, проведено от името на Комисията, показва, че основните ползи ще дойдат от включването на „минерални масла като отработени моторни масла“ в списъка на ДКМ с „получени при процеси вещества“, което за 50 години ще позволи да бъдат спасени 880 човешки живота, да бъдат избегнати 90 000 случаи на ракови заболявания, както и да бъдат спестени между 0,3 и 1,6 милиарда евро разходи за здравеопазване. Определянето на ограничения за трихлоретилена чрез вдишване и при контакт с кожата се очаква да доведе до спасяването на 390 човешки живота и да спести между 118 и 430 милиона евро разходи за здравеопазване.
Какви са разходите за предпочетения вариант (ако има такъв, в противен случай — за основните варианти)?
При някои канцерогени предпочетеният вариант ще засегне оперативните разходи на предприятията, които ще трябва да въведат допълнителни защитни и превантивни мерки. Това се отнася по-специално за трихлоретилена и минералните масла като отработени моторни масла, при които общите разходи на отрасъла за предпочетения вариант до 2069 г. се оценяват на 154—257 милиона евро за трихлоретилена и 46—918 млн. евро за минералните масла като отработени моторни масла. Чрез пакета на предпочитаните варианти няма да бъдат въведени допълнителни задължения за информиране, нито ще бъде увеличена административната тежест за предприятията, и няма вероятност той да доведе до съществени екологични разходи.
Какви ще са последиците за предприятията, МСП и микропредприятията?
Предприятията ще се възползват от по-голяма яснота. Не се очаква въздействие върху предприятията, разположени в държави членки, в които националните ГСПЕ са равни или по-ниски (по-строги) от предложените стойности. За МСП, които не са освободени от задълженията по ДКМ, не се предвиждат облекчени режими, тъй като това би довело до неравенства в степента на защита на работниците в зависимост от размера на дружеството. Най-значителните разходи, свързани с предпочетените варианти, се отнасят до инвестициите в затворени системи за използване на трихлоретилена, при които МСП са по-уязвими от големите компании по отношение на изискванията за капитал. Въпреки това се предполага, че инвестиции в затворени системи вече са били осъществени в съответствие с Директивата на ЕС за емисии на разтворители (Директива 1999/13/ЕО), доброволната харта за отговорно използване, изготвена от Европейската асоциация за хлорирани разтворители, и по-конкретно с разпоредбите за разрешаване по Регламента REACH. Предприятията могат да използват алтернативно вещество, за да избегнат разходите за затворена система, или да увеличат цените. Десет държави членки вече са определили еквивалентни национални гранични стойности на професионална експозиция, които са равни или по-ниски от предложената стойност за трихлоретилена, което означава, че съответните сектори трябва да са в състояние да се справят с допълнителните разходи.
Ще има ли значително отражение върху националните бюджети и администрации?
Тъй като в настоящата ситуация на работниците се налагат значителни икономически разходи в резултат на експозицията им на опасни вещества, пакетът от предпочетени варианти смекчава и „последващите“ финансови загуби за системите за социална сигурност на държавите членки. Административните

разходи и разходите за правоприлагане на публичните администрации ще се различават според настоящия статут на всеки химичен агент във всяка държава членка, но не се очаква да бъдат значителни. Освен това се очакват икономии от разходи, тъй като определянето на ГСПЕ за ЕС ще ограничи необходимостта държавите членки да провеждат индивидуално научни анализи.
Ще има ли други значителни въздействия? Изпълнението на пакета на предпочитаните варианти ще има положително въздействие върху конкуренцията на вътрешния пазар, като ще доведе до намаляване на конкурентните разлики между дружествата, установени в държави членки с различни национални нива на защита, ще улесни спазването и прилагането, ще доведе до подобряване на условията на живот и труд и повишаване на ефективността за предприятията и националните системи за социална сигурност. Избраният вариант не следва да има значително въздействие върху външната конкурентоспособност на европейските предприятия. В повечето случаи избраните варианти са под средното ниво на еквивалентните мерки, установени в държави извън ЕС, което означава, че тези мерки са осъществими, съответстват на наличните добри практики и в същото време са амбициозни, като отразяват стремежа към установяване на високи стандарти в международен план за защита на работниците. Въздействието върху основните права е положително — по-специално по отношение на член 2 (право на живот) и член 31 (право на справедливи и равни условия на труд, които опазват неговото здраве и сигурност и зачитат достойнството му).
Г. Последващи действия
Кога ще бъде следващото преразглеждане на политиката? Ефективността на предложеното преразглеждане на ДКМ ще бъде измерена при оценката на рамката на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд, както е предвидено в член 17а от Директива 89/391/ЕИО. Следващата последваща оценка (2012—2017 г.) ще бъде използвана за определяне на основните (референтни) стойности, а оценяването на практическото изпълнение на предложените изменения евентуално ще се базира на периода след това (2017—2022 г.).